

286
15

Ä

HET DWANGRECHT VAN HET CENTRAAL GEZAG TEGENOVER DE GEMEENTE
ALS ONDERDEEL VAN DEN STAAT.

Ä

HET DWANGRECHT VAN HET CENTRAAL GEZAG
TEGENOVER DE GEMEENTE
ALS ONDERDEEL VAN DEN STAAT.

ACADEMISCH PROEFSCHRIFT

TER VERKRIJGING VAN DEN GRAAD

VAN

Doctor in de Staatswetenschap,

AAN DE UNIVERSITEIT VAN AMSTERDAM,

OP GEZAG VAN DEN RECTOR MAGNIFICUS

M^r. L. D E H A R T O G ,

HOOGLERAAR IN DE FACULTEIT DER RECHTSGELEERDHEID,

IN HET OPENBAAR TE VERDEDIGEN

op Donderdag 10 December 1885, des namiddags ten 3 ure,

IN HET GEBOUW „Felix Meritis”,

DOOR

HENDRIK JOHAN CHRISTIAAN VAN TIENEN,

GEBOREN TE AMSTERDAM.

AMSTERDAM,
GEBROEDERS BINGER
1 8 8 5.

Aan mijne Ouders.

I N H O U D.

Bladz.

INLEIDING	1
-----------------	---

HOOFDSTUK I.

GESCHIEDKUNDIG OVERZICHT VAN DE ONTWIKKELING DER GEMEENTEN IN NEDERLAND.

§ 1. TOESTAND VOOR 1795	5
§ 2. 1795—1814.....	36
§ 3. 1814 TOT HEDEN... ..	58

HOOFDSTUK II.

DE GEMEENTE ALS GRONDDEEL VAN DEN STAAT.

§ 1. INLEIDING.....	84
§ 2. DE ARTT. 126 EN 127 DER GEMEENTEWET.....	96

HOOFDSTUK III.

EEN BLIK OP HET BUITENLAND.

§ 1. PRUISEN	186
§ 2. FRANKRIJK.....	216
§ 3. BELGIË.....	245
§ 4. ENGELAND.....	252

STELLINGEN.....	281
-----------------	-----

INLEIDING.

De Gemeente is in de eerste plaats
onderdeel van den Staat, vervolgens
zelfstandig geheel.

THORBECKE.

Het bewerken van dit Academisch proefschrift was mij eene aangename taak. Het daarin behandelde onderwerp is toch van het hoogste belang. Een der gewichtigste, doch tevens ook een der moeilijkste vraagstukken van ons huidig staatsrecht, is voorzeker wel, om de Gemeente de juiste plaats in het staatsverband te doen innemen. Het moet een zeer behendig stuurman zijn, die in dezen, bij het zoeken naar den goeden weg, alle klippen weet te vermijden. Ook dit vraagstuk heeft zijn Scylla en Charybdis. Aan de eene zijde loopt men gevaar door eene, te ver gedreven centralisatie, de Gemeente, slechts tot eene machine, een kunstmatig onderdeel van het groote werktuig, een onderdeel dat met het geheel staat of valt, te maken. Daartegenover dreigt weêr een ander, niet minder ernstig gevaar, en waar men om allen schijn van centralisatie te vermijden in een ander uiterste vervalt en de Gemeente van elk hooger toezicht ontslaat,